

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 21XCdo/165/2016
Identifikačné číslo spisu: 6412213352
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6412213352.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: POHOTOVOST', s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 10C/164/2012, o dovolaní žalobcu proti rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/45/2015-31 zo dňa 14.05.2015, takto

rozhodol:

- I. Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.
- II. Dovolanie o d m i e t a.
- III. Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením č. k. 10C/164/2012-12 z 16.07.2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 10C/164/2012-27 zo dňa 16.12.2014 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 € podľa položky č. 17a sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodnutím č. k. 15Co/45/2015-31 z 14.05.2015 napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej len „O.s.p.“). V odôvodnení sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že z hľadiska obsahového išlo v podanej žalobe aj o námietku zaujatosti; za správny označil tiež následný postup súdu prvého stupňa pri vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti.

3. Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním, v ktorom žiadal zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, lebo v danom prípade: a/ súdy rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.) - nepodal totiž námietku zaujatosti, ale návrh podľa § 12 ods. 1 O.s.p.,

b/ odvolací súd mu odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že jeho rozhodnutie je nielen „absolútne prekvapivé“, ale aj nepreskúmateľné, c/ rozhodoval vylúčený sudca, resp. súd nebol správne obsadený (§ 237 písm. g/ O.s.p.); o jeho povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol sudca súdu, nezákonný postup ktorého mu spôsobil majetkovú a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa v konaní domáha. Zároveň žalobca navrhol konanie prerušiť a predložiť Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúlady položky 17a Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch s Ústavou Slovenskej republiky.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej len „C.s.p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p. (podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení O.s.p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C.s.p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (čl. 2 ods. 1 a 2 C.s.p.), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (čl. 3 ods. 1 C.s.p.).

5. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O.s.p., § 35 C.s.p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z.z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas aj naň oprávnenou osobou, sa najskôr zaoberal návrhom žalobcu na prerušenie konania. Podľa § 162 ods. 1 písm. a/ C.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

6. Najvyšší súd v prvom rade poukazuje na legálny výklad zákonodarcu, podľa ktorého k opätovnému zavedeniu poplatku za vznesenie námietky zaujatosti uskutočnenému zákonom č. 621/2005 Z. z. došlo v snahe zabrániť zneužívaniu tohto inštitútu. Poplatok za vznesenie námietky zaujatosti má mať povahu kaucie, teda poplatníkovi sa vráti, ak námietku zaujatosti podal odôvodnene (za tým účelom došlo predmetným zákonom aj k novelizácii § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov). Účelom zavedenia poplatku za vznesenie námietky zaujatosti tak bolo zamedzenie zbytočnému predlžovaniu súdneho konania predkladaním neodôvodnených námietok zaujatosti.

7. Právna úprava súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti je podľa najvyššieho súdu primeraná svojmu cieľu a prispieva k zachovaniu iného ústavou zaručeného práva, a to práva na prerokovanie veci v primeranej lehote. Jej zavedenie nebráni účastníkovi vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu, a teda nejde o opatrenie, ktoré by jednotlivcovi zužovalo prístup súdu v takej miere, že by to narušovalo samotnú podstatu základného práva vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

8. Najvyšší súd sa preto nestotožnil s názorom žalobcu, že zavedením súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti ide o neprípustný zásah do základného práva na spravodlivý proces, vrátane práva na nestranný súd, garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania zamietol.

9. Následne sa zaoberal prípustnosťou dovolania. V prejednávacom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania toho istého žalobcu - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 6 Cdo 291/2013, 6 Cdo 417/2013, 6 Cdo 120/2014, 6 Cdo 281/2014, 6 Cdo 301/2014, 6 Cdo 304/2014, 1 Cdo 122/2014, 3 Cdo 310/2014, 4 Cdo 229/2014, 5 Cdo 311/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V

zmysle § 452 ods. 1 C.s.p. už ďalšie dôvody neuvádza.

10. So zreteľom na uvedené preto najvyšší súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako neprípustné odmietol.

11. O náhrade trov dovolacieho konania bolo potom rozhodnuté podľa § 453 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. (per analogiam), keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniť neprípustným dovolaním žalobca, žalovanému však v takomto konaní preukázateľne žiadne trovy (majúce sa nahradiť) nevznikli.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.